

اقتصاد یا سیاست؛ مسئله این است

تورم انتظاری، کاهش سود بانکی و بهمن نقدینگی، متهمان بحران

شرایط دانست اما مروری بر مواضع بسیاری از کارشناسان در شهریور ماه سال گذشته نشان از آن دارد که رشد قیمت ها در بازارهای موزای سود سپرده بانکی نظیر طلا، سکه، ارز و البته مسکن پیش بینی می شد .

بانک مرکزی در نیمه اول شهریور سال گذشته با استناد به کاهش نرخ تورم

و مثبت بودن سود بانکی و با هدف کاهش قیمت تمام شده پول ، بانک ها را مکلف به کاهش سود سپرده های بانکی کرد . بانک ها پیش از اجرای سفت و سخت این ابلاغیه تا ۲۴ درصد نیز به سپرده گذاران سود می دادند . بازار اجاره بها در پایان تابستان سال گذشته اولین علائین را از خود نشان داد . رشد قیمت ها و نایاب شدن رهن کامل علامتی قابل بررسی در این حوزه بود . به تدریج سرمایه هایی که در بانک جا خوش می کردند راهی بازار ارز و سکه و طلا شدند و آنها که سرمایه ای بیشتر داشتند، تصمیم به خرید مسکن گرفتند . علامت های اولیه نیز در ماه های پایانی سال گذشته به بازار داده شد . کمبود اسکناس ارز خود را به رخ کشید و ترس از بازگشت تحریم و خروج ترامپ از برجام ، عوامل اقتصادی را تحت تاثیر قرار داد تا وضعیت از روال ۵ ساله اخیر خارج شود .

سرمایه های سرگردان

سرمایه هایی که از ترس آب رفتن ، آماده اند به هر بازاری ورود کنند، نیز بازار ارز را مناسب تر از دیگر بازارها تشخیص دادند . صف های طویل مقابل صرافی ها از یک سو و فعالیت مسموم صرافی های غیر مجاز در بازار ارز از

بخش اقتصاد– دلیل تنش های اقتصادی اخیر غیراقتصادی است؛ این نکته ای است که در سخنان مقامات رسمی ایران به وفور یافت می شود، حسن یونس سینکی،معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اخیرا در نشستی با فعالان بخش خصوصی این موضوع را صراحتا مورد تاکید قرار داده است.

هر چند تحلیل وضعیت اقتصادی ایران با سیاست و اقدام حیر ترامپ در خروج از برجام و تهدید به تشدید تحریم ها و … گره می خورد اما با این حال مرور حوادثی که در سال گذشته بر اقتصاد ایران رفت نشان می دهد آنچه امروز رخ می دهد در وادی اقتصاد نیز ریشه دارد.

«سود» حلقه گمشده اقتصاد ایران است . شاید برای خیلی ها که زندگی شان در معادله تورم در این کره خاکی تعریف نشده است، رفتار مردم در اقتصادهای متورم کمی عجیب به نظر برسد.

حفظ قدرت خرید پول ، از مهمترین دغدغه هایی است که در شرایط تورمی کارویژه مردمان تلقی می شود . تلاش برای حفظ قدرت خرید و پیگیری از دستبرد تورم بر دارایی سال های طولانی است پدیده ای تحت عنوان سرمایه های سرگردان را در ایران شکل داده است . سرمایه هایی که آماده اند در هر بزنگاه راهی بازاری شوند تا بتوانند ارزش و قدرت خود را حفظ کنند .

ایران در ماه های اخیر با افت ارزش پول ملی روبرو شده است . هر چند امکان سنجش تحلیل پول ملی بر اساس ارزش مبادله زیال با دلار به دلیل اعلام سیاست تک نرخی کردن ارز و ابلاغ قیمت ۴۲۰۰ تومان برای هر دلار فراهم نیست اما با قیاس ارزش پول ملی با یورو ، ارزی که جایگزین دلار در سبد ارزی ایران شده است می توان حجم تحلیل را دریافت .

قیمت هر یورو در بیست و ششمین روز شهریور ماه سال ۱۳۹۶ برابر با ۴۷۱۶ تومان بود . در حالی که بیست و ششمین روز خرداد تعطیل رسمی است اما هر یورو ۸۰۱۱ تومان قیمت داشت . این بدان معناست که در همین دوره زمانی یعنی ۹ ماه اخیر هر یورو نزدیک به هفتاد درصد افزایش قیمت داشته است . میزان افزایش قیمت پوند یا به عبارت دیگر نرخ برابر ریال با پوند انگلستان نیز در همین دوره زمانی ۷۳ درصد افزایش داشته است . قیمت درهم امارات نیز از ۱۰۷۴ تومان در شهریور ماه به ۱۸۷۹ تومان رسیده است . به این ترتیب بهای این ارز نیز رشدی برابر با ۷۳ درصد را نشان می دهد .

در چنین شرایطی بی تردید نمی توان قیمت ۴۲۰۰ تومان را برای هر دلار مبنایی برای دریافت کاهش ارزش پول ملی دانست چرا که نرخ برابری سایر ارزها این معادله را نقض می کند . اما دلیل واقعی کاهش ارزش پول ملی یا کاهش قدرت خرید ریال در این دوره چیست؟

سود بانکی

هر چند می توان رفتار غیر مسئولانه آمریکا در قبال برجام را عامل مهم این

بخش اقتصاد

به شگردهای مختلفی دست می زند که متأسفانه مردم هم گمراه شده و در دام این شرکت ها می افتند تا شاید خودروی ارزان تری نسبت به بازار بخرند. در طول چند ماه اخیر بازار خرید و فروش خودرو داغ شده و هرکس با شگردهای مختلف در صدد فروش خودرو برای کسب سود بیشتر است. در این شرایط تعدادی از شرکت ها هم با اعلام قیمت های ارزان و تحویل خودرو در طول ۳۰ روز وجه زیادی را از مردم دریافت می کنند اما در زمان تحویل خبری از خودرو نیست.

این گونه اقدامات در بازار خودرو در حالی هر روز به طرق مختلف انجام می شود که سازمان حمایت اعلام کرده» شرایط فروش و پیش فروش خودرو صرفاً توسط شرکت اصلی تولید کننده خودرو مشخص می شود، براین اساس کلیه خریداران خودرو های مذکور از عقد قرارداد خرید خودرو با شرکت های متفرقه که اقدام به تبلیغات فروش این نوع خودروها کرده و در قالب خرید های با مدت زمان بیش از ۳۰ روز مبادرت به دریافت کل مبلغ قیمت خودرو از مصرف کننده می کنند اجتناب نمایند». همچنین سازمان حمایت تأکید کرده که» فروش خودرو توسط نمایندگی های رسمی خودروسازان تحت عنوان کاردکس صرفا با قیمت مصوب و رسمی شرکتهای عرضه کننده مجاز خواهد بود، لذا اخذ مبالغ بیش از قیمت رسمی توسط نمایندگیها تخلف بوده و قابلیت پیگیری خواهد داشت.»

بخش اقتصاد– هنوز کمتر از دو ماه از افزایش قیمت لوازم خانگی نمی گذرد که برخی از تولیدکنندگان و واردکنندگان لوازم خانگی به دنبال افزایش مجدد قیمت با شیوه‌ای جدید هستند.

به گزارش میزان، در سال جدید و پس از تغییرات نرخ ارز، بازار لوازم خانگی نیز دچار هرج و مرج شد.

تولیدکنندگان و واردکنندگان به بهانه افزایش نرخ ارز از عرضه کالا به بازار خودداری کردند و در مقابل فروشندگان نیز از فروش کالاهای خود به مشتریان سرباز می‌زدند تا سرانجام پس از چند قیمت لوازم خانگی با افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی مواجه شد تا دلیل عدم عرضه و فروش کالا در این بازار مشخص شود.

افزایش قیمت لوازم خانگی موجب شد تا وزیر صنعت نیز در این رابطه واکنش نشان داده و این افزایش‌ها را غیرقابل قبول خواند و گفته بود این افزایش قیمت توجیهی ندارد.

اما در مقابل تولیدکنندگان لوازم خانگی افزایش نرخ ارز و سایر مولفه‌ها را در این افزایش قیمت موثر می‌دانستند حمیدرضا غزنوی سخنگوی انجمن صنفی تولیدکنندگان لوازم خانگی در این باره در گفتگو با خبرگزاری میزان گفته بود: بیشتر افزایش قیمت مربوط به محصولات لوازم خانگی بزرگ است به عنوان نمونه تلویزیون یکی از این کالاها است به دلیل اینکه در گذشته ارز مبادله‌ای برای سی کی دی می‌دادند اما اکنون ارز مبادله‌ای حذف و ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی برای آن پرداخت می‌کند به همین دلیل روی قیمت اثر گذاشت. وی تصریح کرده بود: به دلیل افزایش نرخ

سوی دیگر ، شرایطی نامساعد را رقم زد . عطش بازار به حدی بود که تزریق میلیاردها دلار ارز به قرار دادن گلوله برفی مقابل خورشید تیرماه شباهت داشت. دولت نسبت به اعلام نرخ ۴۲۰۰ تومان برای هر دلار اقدام و از سوی دیگر محدودیت هایی را برای معاملات ارزی در نظر گرفت . این چنین بود که سرمایه های سرگردان بازارهای موزای را هدف قرار دادند . بازار سکه و مسکن و البته خودرو . اگر نرخ برابری ریال با ارزهای دیگر کاهشی در حدود ۷۰ درصد را نشان می دهد، قیمت هر قطعه سکه تمام بهار افزایشی برابر با ۹۰ درصد را در ۹ ماه گذشته تجربه کرده است . قیمت هر قطعه سکه بهار آزادی طرح جدید در شهریور ماه برابر با یک میلیون و ۲۴۴ هزار تومان بود اما دیروز هر سکه به قیمت ۲ میلیون و ۳۸۸ هزار تومان معامله شد . این امر نشان میدهد محدودیت در معاملات ارزی، بازار سکه را با هیجانی بیش از انتظار روبرو کرده است . در عین حال قیمت خودرو و مسکن نیز افزایشی محسوس و قابل توجه را شاهد بوده است.

تورم انتظاری

ایرانی ها سال های طولانی است به تورم خو گرفته اند. بخش مهمی از تورم موجود در ایران به انتظارات تورمی در اقتصاد باز می گردد . انتظار برای افزایش قیمت و تلاش برای ثابت نگه داشتن قدرت خرید در وهله اول و سود در مرحله بعدی سبب شده است انتظار افزایش قیمت در آینده همواره وجود داشته باشد .

در چنین شرایطی است که پس انداز نقدی ارزش خود را از دست می دهد چرا که قدرت خرید نقدینگی در اثر رشد تورم هر سال کمتر از قبل می شود . کالاهایی که در سالیان اخیر پذیرای پس انداز ایرانی ها بوده اند و در قالب سرمایه گذاری جای گرفته اند نیز همان طور که اشاره شد ، مسکن، خودرو ، ارز، طلا و سکه بوده است. به این ترتیب تحولات سیاسی زمینه را باری رشد انتظارات تورمی فراهم کرد تا حلقه ای دیگر از این زنجیر تکمیل شود .

باقی قضایا

رشد قابل توجه و فزاینده نقدینگی در سالهای گذشته ، به رغم عدم رشد تورم نیز نقطه ضعفی بود که بارها کارشناسان بر آن تکیه کرده و تاکید داشتند این رشد جایی خود را نشان داده و بهمن نقدینگی بر سر اقتصاد آوار می شود . عدم کشش بورس برای جذب سرمایه های مردمی از یک سو و واردات محور بودن تولید از سوی دیگر شرایطی را رقم زده است تا ضعف ریال ، تحلیل قدرت مالی خانوارهای ایرانی را در پی داشته باشد . آنچه مسلم است اینکه به رغم آنکه مسائل غیر اقتصادی در تحلیل ارزش پول ملی دست بالا را دارند اما نمی توان از اهمیت مسائل اقتصاد غافل شد اینجاست که می توان چنین گفت که بخشی از بحران کنونی با تدابیر اقتصادی قابلیت مهار دارد.

دام بزرگ کلاهبرداران در بازار داغ خودرو

یکی از خریداران خودرو از این شرکت گفته است: اواخر اسفندماه سال گذشته برای خرید یک تویوتا رافور مدل ۲۰۱۸ به نمایندگی شرکت «ع» خودرو مراجعه کردند و آنها با ارائه توضیحات جالب من را ترغیب به خرید این خودرو آن هم با قیمت ۲۷۴ میلیون تومان کردند این در حالی است که در آن مقطع قیمت این خودرو در بازار ۳۴۰ میلیون تومان بود و من ۱۰۰ میلیون تومان پیش پرداخت به شرکت واریز کردم.

وی با بیان اینکه در قرارداد منعقد شد بود ۶۰ روز بعد تنظیم قرارداد خودرو را تحویل می گیرم، افزود: در حال حاضر بیش از ۳ ماه از پیش پرداخت من به این شرکت می گذرد اما هنوز هیچ خبری از تحویل خودرو نیست حتی برای دریافت پیش پرداخت به شرکت مراجعه کردم آنها گفتند باید ۲ درصد از مبالغ شما کسر و بعد از ۳ ماه به حسابتون واریز می کنیم. این خریدار با گلایه از اینکه چرا باید به جای ۱۰۰ میلیون تومان از شرکت ۹۸ میلیون تومان دریافت کنم، گفت: در زمان قرارداد قول های مختلفی مبنی بر پرداخت سود به ما مطرح می کنند اما در زمان تحویل خودرو در کنار بدقولی حتی پول مشتریان را هم نمی دهند. امروز خودرویی که من خریده بودم در بازار ۴۵۰ میلیون تومان شده و به طور حتم شرکت حاضر به تحویل آن با قیمت ۲۷۴ میلیون تومان نیست. وی اضافه کرد: قرارداد آنها بسیار حرفه ای تنظیم شده به نحوی که در هر شرایطی فقط به نفع خودشان هست و هیچ تعهدی برای تحویل و فروش ماشین در آن قید نشده است.

بدعتی جدید در بازار لوازم خانگی

ارز، افزایش دستمزد و قیمت مواد اولیه بوده است و این افزایش قیمت کاهش نخواهد یافت. اما در حالی که پیش از این وزیرصنعت از افزایش قیمت لوازم

خانگی انتقاد کرده بود و هنوز کمتر از دو ماه از افزایش قیمت لوازم خانگی می گذرد، زمزمه‌های افزایش قیمت مجدد به گوش می‌رسد.

چرتکه

چگونه مصرف برق را در فصل گرما به حداقل برسانیم

بخش اقتصاد– با توجه به نزدیکی هر چه بیشتر به فصل گرما و افزایش استفاده از وسایل سرمایشی به خصوص در منازل برای جلوگیری از خاموشی در کشور به بررسی مصرف برق در بخش خانگی پرداختیم.

در این میان سهم مشترکین خانگی از سبد کل مصرفی ۳۳ درصد، بخش صنعت ۳۲.۵ درصد، بخش کشاورزی ۱۶.۵ درصد، مشترکین عمومی و اداری ۹ درصد، ۷ درصد مشترکین سایر مصارف همانند مشترکین تجاری و ۲ درصد مربوط به روشنایی معابر است.

به گزارش میزان، نکته قابل توجه اینجاست که در بخش خانگی ۸ درصد مصرف برق خانه به سرد سازی مواد غذایی یخچال و فریزر، ۸ درصد متفرقه، ۹ درصد وسایل خانگی برقی، ۹ درصد وسایل الکترونیکی، ۱۱ درصد روشنایی، ۱۲ درصد گرم کردن آب و در نهایت ۴۳ درصد به وسایل سرمایشی و در فصول سرد سال وسایل گرمایشی تعلق دارد و در این میان وسایل سرمایشی بیشترین سهم از مصرف انرژی برق در منازل را دارند.

در کولرهای آبی، راه‌های بهینه سازی در اقداماتی مانند انجام سرویس‌های دورهای قبل از شروع فصل تابستان، تعویض پوشال‌ها به صورت سالیانه، روغن کاری یاتاقان‌های کولر به صورت ماهانه، بررسی تسمه کولر، رسوب زدایی از پره‌های ورودی هوا در کولر و رسوب گیری کف کولر، تمیر کردن توری‌های پمپ آب کولر در کنار جرم گیری شلنگ‌های انتقال آب از پمپ روی پوشال، تراز بودن کولر، تنظیم شناور آب، تنظیم سیستم توزیع آب یا نودانی پنجره‌های کولر برای توزیع یکنواخت آب روی پوشال، بازدید برزت و محل اتصال کولر به کانال، بازرسی جعبه تقسیم برق، غبارگیری از فن داخل کولر و پره‌های آن، استفاده از سایه بان خود را نشان می‌دهد.

با توجه به استقبال زیاد از کولرهای گازی و مصرف بالا این وسایل، کارکرد بهینه این کولرها بسیار قابل توجه است که برای آن می‌توانید قرار دادن سایهٔ بان برای کندانسور کولرهای گازی، کاشتن یک یا چند اصله درخت در نزدیکی کولر گازی حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد موجب کاهش مصرف انرژی خواهد شد.

با این وجود مشترکین خانگی بهتر است در ساعت‌های ۱۲ تا ۱۶ با استفاده از راهکارهایی، چون تنظیم درجه کولرهای گازی بین ۲۳ تا ۲۵ درجه سانتیگراد، استفاده از دورکند کولرهای آبی، عدم استفاده از وسایل پرمصرف و عدم استفاده همزمان از وسایل پرمصرف برقی در ساعت‌های مذکور، ضمن کمک به کاهش هزینه‌های خانواده خود، مصرف برق را به حداقل برسانند.

با توجه به سراسری بودن شبکه برق کشور، به طور قطع مدیریت مصرف از سوی مشترکین به ویژه ساکنین مناطقی که آب و هوای بهتری را در مقایسه با سایر نقاط کشور دارند سبب آرامش خاطر تمام هموطنان علل الخصوص ساکنین استان‌های جنوبی کشور خواهد شد.

الان زمان خرید خودرو نیست

بخش اقتصاد– رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودروی تهران گفت: قیمت‌های فعلی در بازار خودرو حبابی است و باید کاهش یابد.

سعید مومنی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در دو سه هفته اخیر تحت تاثیر عوامل مختلف قیمت خودرو در بازار به شدت افزایش یافته و اختلاف قیمت کارخانه و بازار خودروها زیاد شده است.

وی با بیان اینکه در گذشته نیز خودرو دو نرخی بود اما اختلاف بین قیمت کارخانه و بازار در این حد نبود، خاطرنشان کرد: در مقطعی خودروسازان عرضه خودرو را محدود کردند و به دنبال آن رشد قیمت‌ها در بازار آغاز شد. علاوه بر آن نقدینگی سرگردان در جامعه زیاد است و وقتی احساس می‌کنند قیمت یک کالایی افزایش می‌یابد به آن بازار هجوم می‌آورند که همین اتفاق در بازار خودرو افتاد.

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودروی تهران ادامه داد: نتیجه هجوم پول‌های سرگردان به بازار خودرو، وضعیت دو سه هفته اخیر و افزایش شدید قیمت‌ها در بازار بوده است.

وی افزود: قیمت‌های فعلی خودرو در بازار حبابی است و کاهش می‌یابد بنابراین مصرف‌کنندگان فعلا صبر کنند تا در صورت عرضه مناسب از سوی خودروسازان پس از متعادل شدن قیمت‌ها نسبت به خرید و تامین نیاز خود اقدام کنند. مومنی با بیان اینکه قیمت خودروهای وارداتی نیز حبابی است و در حدی افزایش یافته که عملا خریداری برای این خودروها وجود ندارد، تصریح کرد: مصرف‌کنندگان واقعی با این قیمت‌ها خودروی وارداتی خریداری نمی‌کنند و خریداران فعلی به عنوان کالای سرمایه‌ای و نه مصرفی اقدام به خرید می‌کنند. بازار خودرو در چند هفته اخیر با تورم لجام گسیخته و شدیدی همراه بوده است.در واکنش به این شرایط چندی پیش مدیرکل دفتر صنایع خودرو و نیرومحرکه وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد که در یک ماه آینده با عرضه و پیش‌فروش خودرو از سوی خودروسازان قیمت‌ها در بازار خودرو متعادل شده و کاهش خواهد یافت.